



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”

ผู้หญิงขายไข่กับวาทกรรมปิตาธิปไตยและมายาคติเกี่ยวกับคนไทยและจีนในอเมริกา
Woman Selling Eggs with Patriarchal Discourse and Myths about Thais and Chinese
in the United States

อรอาไพ นับสืบ

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะวาทกรรมปิตาธิปไตยและมายาคติเกี่ยวกับคนไทยในอเมริกาผ่านนวนิยาย *ผู้หญิงขายไข่* โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีการวิจารณ์แนวเพศสถานะ (Gender Criticism) ร่วมกับแนวคิดเกี่ยวกับมายาคติของโรลันด์ บาร์ตส์ ผลการศึกษาพบว่า วาทกรรมปิตาธิปไตยปรากฏลักษณะผู้ชายเป็นเพศที่ใช้ความคิดและเหตุผล ผู้หญิงใช้อารมณ์และสัญชาตญาณ ภาพเสนอผู้หญิงที่ได้รับการยอมรับมีลักษณะโน้มเอียงไปในแนวจารีตค่อนข้างมาก การสร้างภาพความพอใจของนางเอกต่อการเปลี่ยนสู่บทบาทความเป็น “เมีย” และ “แม่” มากล้นถึงขนาดยินดีที่จะละทิ้งการทำงานใช้ความรู้ที่เรียนมา การลดทอนภาพอันพึงปรารถนาของผู้หญิงเก่งนอกบ้าน อุบายหรือแผนการหลอกล่อเพื่อพิชิตใจหญิงสาวในเรื่องถูกทำให้เป็นเรื่องน่าพอใจและเป็นความสำเร็จของฝ่ายชาย อย่างไรก็ตามภาพแห่งความสุขมิได้ดำเนินควบคู่ไปกับความก้าวหน้าด้านอื่น ๆ ของผู้หญิงเท่าที่ควร มายาคติเกี่ยวกับคนไทยและจีนในอเมริกาถูกประกอบสร้างให้สามารถสร้างชีวิตที่ดีขึ้นได้เมื่อมาอยู่ในประเทศอเมริกา คนไทยสามารถประสบความสำเร็จในสังคมแถวหน้าของอเมริกา คนจีนสามารถเลี้ยงดูภรรยาคนไทยในอเมริกาได้เป็นอย่างดี จากภาพนำเสนอดังกล่าวได้สร้างวาทกรรมว่าความล้มเหลวของคนไทยและจีนในอเมริกามีได้เป็นผลจากระบบโครงสร้างทางสังคมอันอยู่ติธรรมในอเมริกาแต่เป็นผลจากวิถีปัจเจกบุคคลเอง

คำสำคัญ: นวนิยาย, ผู้หญิงขายไข่, วาทกรรมปิตาธิปไตย, มายาคติ

Abstract

This research paper aims to study the characteristics of patriarchal discourse and myths about Thais and Chinese in the United States through a novel 'Woman Selling Eggs' based on gender criticism theory with the myths of Roland Barthes. The results of the study found that the patriarchal discourse is characterized by masculinity as the gender of thought and reason, whilst femininity is based on emotion and intuition. The image presents an accepted woman



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”

with a very conservative inclination. Creating a picture of the heroine's satisfaction with the transition to the role of "wife" and "mother" is so overwhelming that she is willing to abandon her work and use the knowledge she has learned. It detracts from the desirable image of a talented woman outdoors. A trick or conspiracy to win a girl's heart in a story is made pleasing and a success for the man. However, the image of happiness does not go hand in hand with other advances of women as they should. Myths about Thais and Chinese in the United States have been built to create a better life in the United States. Thais can be successful in the leading society of the United States. Chinese are able to treat Thai wives in the United States very well. From the above presentation it creates the discourse that the failure of Thais and Chinese in the United States is not the result of the injustice social structure in the United States, but the result of the means of individuality.

Keywords: Novel, Woman Selling Eggs, Patriarchal Discourse, Myths

บทนำ

ผู้หญิงขายไข่ นวนิยายที่ได้รับการตีพิมพ์เข้าถึง 6 ครั้งในระยะเวลาเพียง 3 เดือน และขึ้นแทนหนังสือขายดีประจำร้านหนังสือ SE-ED ในปี 2560 *คลื่นตี* คือนามปากกาของผู้ประพันธ์ ในแง่หนึ่งผู้อ่านสามารถอ่านนวนิยายเรื่องนี้เพื่อหาร่องรอยเกี่ยวกับชีวิตและอาชีพของผู้บริจาคไข่ นวนิยายเรื่องนี้มีสถานะเป็นดังภาพสะท้อนสังคม(reflection) ได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อมาถึงยุคหนึ่งของการศึกษาวรรณกรรม จากภาพสะท้อนสู่การประกอบสร้าง(construction) การศึกษาวาทกรรมปิตาธิปไตยในนวนิยาย *ผู้หญิงขายไข่* จึงมุ่งหมายที่จะเปิดเผยให้เห็นการให้คุณค่าความหมายแก่เพศชายเหนือกว่าเพศหญิง ตีแผ่ให้เห็นนวนิยายรักพาฝันมีอิทธิพลต่อการประกอบสร้างบทบาทความเป็นแม่และเมีย ผู้หญิงเต็มใจที่จะทิ้งความก้าวหน้าในด้านอื่นๆ สู่การเป็นแม่บ้านโดยทำให้เรื่องราวของการมีผู้ชายอยู่เคียงข้างคือยอดแห่งคืนวันแสนสุข

ผู้หญิงขายไข่ นวนิยายแนวรักพาฝัน สอดแทรกกลวิธีแบบนวนิยายเมโลดราม่า ภาพรวมของ *ผู้หญิงขายไข่* เป็นเรื่องเล่าที่พยายามเชิดชูการต่อสู้ของคนไทยในอเมริกาผ่านตัวเอกหญิงไทยวัยยี่สิบเอ็ด เกิดและโตในอเมริกานามว่า “ซาหวาน” ตัวเอกชายชื่อ “เตรีนธ์” สูติแพทย์ชาวไทยผู้มีชื่อเสียงในอเมริกา ตอนจบเธอก็ยินดีและเต็มใจที่จะเป็นภรรยาของเขา พอใจที่จะอยู่บ้านเลี้ยงลูก เต็มใจละทิ้งความฝันที่จะทำงานใช้ความรู้ที่เรียนมา อย่างไรก็ตามภาพแห่งความสุขในบ้านมิได้ดำเนินควบคู่ไปกับความก้าวหน้าด้านอื่น ๆ ของเธอเท่าที่ควร สุดท้ายแล้วเธอมีแต่ด้านของความเป็นแม่และเมียเท่านั้น



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”

เมื่อกล่าวถึงวาทกรรมปิตาธิปไตย “อำนาจชนิดนี้เรียกกันในวงการสตรีศึกษาว่า ปิตาธิปไตย (patriarchy) อันเป็นอำนาจของการให้คุณค่าและความหมายแก่ผู้ชายเหนือผู้หญิงโดยรวม” (นพพร ประชากุล, 2552: 305) และวาทกรรมคือการผลิตซ้ำอย่างมีนัยสัมพันธ์กับคติความเชื่อต่าง ๆ ในสังคม “ตามแนวคิดของนักสังคมศาสตร์ชื่อมิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) สิ่งที่เราเรียกว่า “วาทกรรม” (discourse) ก็คือบรรดาข้อความ (statements) ที่พูดกันเขียนกันในยุคหนึ่ง ๆ โดยสัมพันธ์กับมวลคติ ความเชื่อ หรือกรอบความรู้ที่มีอยู่ในยุคนั้นๆ เมื่อวาทกรรมเข้าไปจับยึดสิ่งใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย สิ่งแวดล้อม ชาติ ศาสนา กฎหมาย เพศหญิงเพศชาย โลกาวัดัน ฯลฯ ก็จะบันดาลให้สิ่งเหล่านั้นสื่อความหมายและคุณค่าไปในทางใดทางหนึ่ง ขึ้นอยู่กับว่ากลุ่มสังคมใดเป็นแหล่งผลิตวาทกรรมนั้น ๆ” (เสนาะ เจริญพร, 2548: 68) และการศึกษาการให้ความหมายคุณค่าแก่ผู้ชายเหนือผู้หญิงโดยรวมนี้ยังเป็นการฉายให้เห็นภาพเสนอ (representation) เกี่ยวกับผู้หญิงในแง่ที่ทำให้เห็นความคาดหวังของผู้คนในสังคมต่อผู้หญิงด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะวาทกรรมปิตาธิปไตยผ่านนวนิยายเรื่องผู้หญิงชายไช่
2. เพื่อศึกษามายาคติเกี่ยวกับคนไทยและจีนในอเมริกาผ่านนวนิยายเรื่องผู้หญิงชายไช่

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาลักษณะวาทกรรมปิตาธิปไตยและมายาคติเกี่ยวกับคนไทยและจีน ขอบเขตการวิจัยด้านเอกสาร วรรณกรรมประเภทนวนิยายเรื่องผู้หญิงชายไช่ (ปีที่พิมพ์ 2560) ประพันธ์โดยชลันตี

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ตั้งคำถามเกี่ยวกับลักษณะวาทกรรมปิตาธิปไตยและมายาคติเกี่ยวกับคนไทยและจีนผ่านทางการศึกษานวนิยาย
2. พิจารณาหาแนวคิดทฤษฎีที่จะใช้ในการวิจัยที่จะตอบวัตถุประสงค์ข้อแรกคือแนวคิดทฤษฎีการวิจารณ์แนวเพศสถานะ (Gender Criticism) เป็นหลัก ร่วมกับการสนับสนุนการตอบคำถามการวิจัยด้วยหลักการแสวงหาใช้ฝั่งแสวงหา (quest model) ของ A.J. Greimas และแนวคิดเกี่ยวกับมายาคติของโรลิ่งด์ บาร์ตส์ ประกอบการอ่านนวนิยายเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่สอง
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล อ่านตัวบทนวนิยายเรื่องผู้หญิงชายไช่ ประพันธ์โดยชลันตี
4. การวิเคราะห์อภิปรัชญาข้างต้นใช้เป็นกรอบหลักของการวิจัย พิจารณาแนวคิดของเรื่องความสัมพันธ์ของตัวละคร และโครงเรื่องร่วมกับองค์ประกอบต่าง ๆ ทางวรรณกรรมที่ตอบวัตถุประสงค์



ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าทบทรมปีตาธิปไตย ได้แก่ 1) ผู้ชายเป็นผู้นำ ผู้หญิงเป็นผู้ตาม 2) ผู้ชายเป็นเพศที่ใช้ความคิดและเหตุผล ผู้หญิงใช้อารมณ์และสัญชาตญาณ 3) ภาพเสนอผู้หญิงที่ได้รับการยอมรับมีลักษณะโน้มเอียงไปในแนวจารีตค่อนข้างมาก 4) การสร้างภาพความพอใจของนางเอกต่อการเปลี่ยนสู่บทบาทความเป็น “เมีย” และ “แม่” มากล้นถึงขนาดยินดีที่จะละทิ้งการทำงานใช้ความรู้ที่เรียนมา 5) การลดทอนภาพอันพึงปรารถนาของผู้หญิงเก่งนอกบ้าน 6) อุบายหรือแผนการหลอกล่อเพื่อพิชิตใจหญิงสาวในเรื่องถูกทำให้เป็นเรื่องน่าพอใจและเป็นความสำเร็จของฝ่ายชาย ส่วนที่สองมาคาดคิดเกี่ยวกับคนไทยและจีนในอเมริกาถูกประกอบสร้างให้สามารถสร้างชีวิตที่ดีขึ้นได้เมื่อมาอยู่ในประเทศอเมริกา คนไทยสามารถประสบความสำเร็จในสังคมแถวหน้าของอเมริกา คนจีนเลี้ยงดูภรรยาคนไทยในอเมริกาได้เป็นอย่างดี สร้างวาทกรรมว่าความล้มเหลวของคนไทยและจีนเป็นผลจากวิถีปัจเจกบุคคลเอง มิได้เป็นผลจากระบบโครงสร้างทางสังคมอันอยู่ดีธรรมในอเมริกา

1. ผู้ชายเป็นผู้นำ ผู้หญิงเป็นผู้ตาม

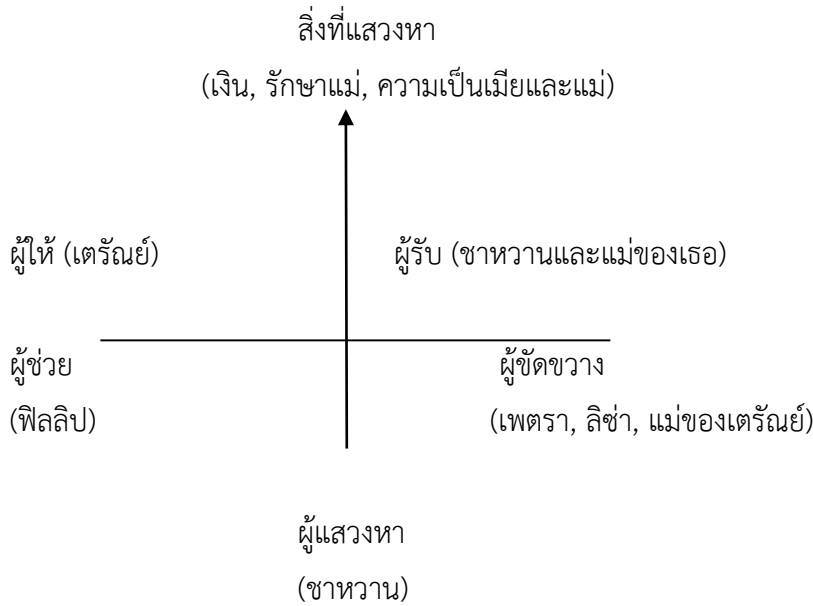
ผู้ชายเป็นผู้นำ ผู้หญิงเป็นผู้ตาม คติความเชื่อดังกล่าวเป็นลักษณะหนึ่งของวาทกรรมปีตาธิปไตย นวนิยาย *ผู้หญิงชายใช้* ได้เสนอภาพของผู้ชายเป็นผู้ให้ (giver) โดยฝ่ายชาย (เตรีนย์) เป็นสตูดิโอแพทย์ผู้มีชื่อเสียงในอเมริกา รายได้สูงมากประกอบกับฐานะทางบ้านที่เมืองไทยมีธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน เขาสามารถช่วยเหลือตัวเอกหญิง (ซาหวาน) ซึ่งทำงานนอกเวลาเรียน (part-time) เธอมีรายได้ไม่มากนักเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในการดูแลแม่ซึ่งมีอาการป่วยเรื้อรังเป็นมะเร็งระยะที่สาม เพื่อที่จะรักษาแม่ เธอทำงานแข่งขันต่อเนื่อง ต่อมาเสนอตัวเป็น *ผู้หญิงชายใช้* เพื่อหาเงินจากการบริจาจาคู่ ความสัมพันธ์พัฒนาพร้อมกับเตรีนย์ให้เงินแก่ซาหวานใช้จ่ายและรักษาแม่ แม้สุดท้ายไม่สามารถรักษาให้หายได้ ก็ทำให้เห็นว่าเงินสำคัญมากเพียงใดในยุคทุนนิยมซึ่งจะกล่าวต่อไปในผังแสวงหาที่ตัวละครชายเป็นผู้ให้ ภาพถูกสร้างนำปรารถนาตามวาทกรรมปีตาธิปไตย

A.J. Greimas นักสัญศาสตร์วรรณกรรม ผู้อธิบายวรรณกรรมด้วยผังแสวงหา (quest model) “บรรดาเรื่องเล่าส่วนใหญ่ในโลกนี้ เมื่อวิเคราะห์ลึกลงไปถึงระดับหนึ่ง จะพบว่าล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องของ ‘การแสวงหา’ บางสิ่งบางอย่างซึ่งผู้แสวงหาปรารถนาจะให้ได้มา การแสวงหาดังกล่าวจะดำเนินไปโดยได้รับความช่วยเหลือเกื้อกูลในด้านหนึ่ง และจะถูกกีดกันขัดขวางในอีกด้านหนึ่ง และในท้ายที่สุด หากการแสวงหาประสบความสำเร็จก็จะมีผู้มอบสิ่งที่แสวงหาให้ โดยที่ผู้รับประโยชน์อาจจะรวมไปถึงผู้อื่นนอกเหนือจากตัวผู้แสวงหา” (ประชา สุวีรานนท์, 2542: 27)



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”



สิ่งที่ชาหวานแสวงหาเดิมที่เป็นเพียงแค่เงินที่ใช้สำหรับรักษาแม่ การแต่งงานกับเตรีนย์เป็นทางลัดไปสู่การได้เงินมารักษาแม่ตามข้อตกลงที่ว่าเตรีนย์จะดูแลเรื่องเงินค่ารักษาพยาบาลให้แม่ของชาหวานแต่เธอจะต้องอุ้มบุญให้กำเนิดลูกให้เขา ซึ่งเป็นไปตามแผนการของเตรีนย์ที่อยากใช้การแต่งงานสร้างสัมพันธ์ระยะยาวจนเธอใจอ่อนยอมเป็นภรรยาของเขาตลอดไป แผนของเตรีนย์สำเร็จเมื่อชาหวานเต็มใจและยินดีที่จะสวมบทบาทเมียและแม่โดยไม่คิดจะทำงานนอกบ้าน ชื่อน่าสังเกตความสุขของการเป็นเมียและแม่นั้นอยู่ตรงที่ชีวิตมิได้ดำเนินควบคู่กับความก้าวหน้าด้านอื่น ๆ เท่าที่ควรในฐานะภาพแทนผู้หญิงสมัยใหม่ที่ได้รับการศึกษาถึงระดับเกียรตินิยมจากมหาวิทยาลัยโคลัมเบียอันเป็นสถาบันชั้นนำ

การช่วยเหลือจากตัวละครฝ่ายชายที่น่าสนใจก็คือตัวละครชื่อ “ฟิลลิป” แรกเริ่มเดิมทีเขาต้องการได้ชาหวานมาครอง แต่ฟิลลิปก็มีความใจมากพอที่จะแสดงความยินดีให้เพื่อนของเขา(เตรีนย์) เมื่อเพื่อนได้ผู้หญิงที่ตนหมายปองไปครอบครอง นอกจากนี้ฟิลลิปยังช่วยทำหน้าที่เป็นหมอฉีดยาสลบและทำคลอดลูกให้ชาหวาน ซึ่งในส่วนนี้นวนิยายได้แสดงให้เห็นความสามารถของฟิลลิปได้เป็นอย่างดี ตรงข้ามกับลิซ่าในฐานะตัวละคร(แพทย์)หญิงที่มีได้แสดงบทบาททางงานอาชีพ¹ฟิลลิปเป็นแพทย์มืออาชีพ บทบาทของฟิลลิปในด้านร้ายที่จะถือว่าเป็นผู้ขัดขวางการแสวงหาของชาหวานนั้นไม่มีอยู่จริง จะมีเพียงแต่อารมณ์ชั่ววูบเท่านั้นและเขาก็สงบสติอารมณ์ได้ในที่สุด การจัดวางคุณลักษณะด้านบวกและนำขึ้นชมนอกอยู่กับตัวละครฝ่ายชาย

ต่างจากบทบาทของตัวละครฝ่ายหญิง ซึ่งก็คือ “ลิซ่า” และ “เพตรา” ทั้งสองเป็นตัวละครฝ่ายหญิงซึ่งเป็นผู้ขัดขวางการแสวงหาของชาหวาน นวนิยายนำเสนอภาพความร้ายกาจของผู้หญิงทั้งสองคน และทำให้เกิดภาพแทนผู้หญิงว่าเป็นเพศที่ใช้อารมณ์เป็นใหญ่ ขี้ฉ้อฉล ขี้ริษยา ไม่มีจิตยั้งคิดให้คนที่สมหวังกับชายที่ตน

¹ ดูเพิ่มเติมในหัวข้อ ภาพอันพึงปรารถนาของผู้หญิงกับวาทกรรมปีศาจไทย



ปรารถนาเหมือนกัน ลิขานันเป็นจิตแพทย์แต่นวนิยายฉายลักษณะของแพทย์ที่ใช้สงครามจิตเข้าทำห้ำหั่นโดยพุดจาสร้างความสำเร็จทำให้คนที่จะมาเป็นภรรยาของชายที่ตนหมายปอง ซึ่งขัดกับภาพลักษณ์แพทย์มืออาชีพออย่างฟิลลิป เพตรา นั้นเต็มไปด้วยความดีด้าน ถือตนว่ามีพ่อแม่อยู่ในสังคมนักธุรกิจที่มีชื่อเสียงแต่ภรรยาไม่เป็น ผู้ดี แม้มีโอกาสเรียนถึงเมืองผู้ดี(ลอนดอน) เป็นการจัดวางคุณลักษณะด้านลบอยู่กับตัวละครฝ่ายหญิง

ความย้อนแย้งในแง่การพึ่งพิงเขาอยู่ตรงที่เธอกังวลถึงอนาคตที่ไม่แน่นอน ซึ่งเป็นสิ่งที่บ่อนเซาะการใช้ชีวิตเพื่อตอบสนองบทบาทความเป็นเมียและแม่ หากไม่มีเขา เธอจะใช้ชีวิตอยู่อย่างไร เพราะเธอคือที่พึ่งของเธอ เธอจึงทำอาหารส่งขายและเก็บเงินไว้เพื่อรับความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

สิ่งที่ซาหวานทำอยู่ คือทำอาหารส่งขายมีลักษณะของอุตสาหกรรมครอบครัว “อุตสาหกรรมครอบครัว (family industry) จะมีคนบางคนในครัวเรือนรับงานนอกบ้านมาทำโดยได้รับค่าจ้าง แต่งานที่รับมาทำนั้นส่วนใหญ่ทำที่บ้าน และเมื่อทำชิ้นงานนั้นเสร็จก็มีผู้มารับไป” (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545: 26) การทำอาหารส่งขาย โดยทำด้วยตนเองที่บ้านนั้น ชี้ให้เห็นว่างานและบ้านไม่ได้ถูกแยกออกจากกันอย่างเด็ดขาด เธอยังคงทำงานแต่เป็นงานที่ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา ซึ่งเป็นการลดทอนภาพของผู้หญิงเก่ง รายได้ที่ไม่มากมายอะไรประกอบกับความก้าวหน้าอื่น ๆ จากการทำอาหารส่งขายก็ไม่ได้ได้รับการยกย่องมากนัก เมื่อตัวเธอก็เห็นว่า ชีวิตไม่เคยมีคำว่าแน่นอน การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้เสมอ จากห้วงความคิดดังกล่าวคือความตระหนักถึงความสำคัญที่จะต้องพึ่งพาตนเองให้ได้ในทางเศรษฐกิจ เธอได้ “รื้อสร้าง” ระบบคุณค่าที่เธอยอมพร้อมใจมาตลอดคือการพึ่งพาผู้ชายในฐานะสามีในปัจจุบัน เธอได้หันมาหิยฉวยเอาคติจากตรรกะชุดเดียวกันนั้นมาย้อนแย้งให้เห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เธอจะต้องพึ่งพาตนเองให้ได้ในวันที่ทุกอย่างอาจเปลี่ยนแปลง แต่ความคิดนี้ก็เป็นดังเสียงกระซิบอันแผ่วเบาที่ไม่ถูกขยายให้เห็น เมื่อนวนิยายปิดฉากด้วยภาพชีวิตครอบครัวอันเปี่ยมสุขและการฉายภาพความฝัน เธอหลับฝันในอ้อมแขนสามี อันสอดรับกับชนบของนวนิยายรักพาฝัน

2. ผู้ชายเป็นเพศที่ใช้ความคิดและเหตุผล ผู้หญิงใช้อารมณ์และสัญชาตญาณ

แนวคิดสำคัญประการหนึ่งที่สามารถชี้ให้เห็นว่าทฤษฎีปิตาธิปไตย ซึ่งให้คุณค่าความหมายแก่ผู้ชายเหนือผู้หญิงโดยรวม “(Kant, 1977) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายหลักของชีวิตผู้หญิงคือการเป็นภรรยา แต่สำหรับผู้ชายคือการพยายามเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบมากขึ้น ตามธรรมชาติแล้ว ความดีงามของผู้หญิงอยู่ที่ความสวยงาม ส่วนของผู้ชายอยู่ที่ความมีศักดิ์ศรี ความนึกคิดของผู้หญิงไม่ได้อยู่ที่เหตุผลแต่อยู่ที่ความรู้สึก (Hegel, 1977) เสนอคล้ายคลึงกันว่า ชีวิตทั้งหมดของผู้หญิงอยู่ที่ครอบครัว แต่สาระของชีวิตผู้ชายอยู่ที่รัฐและอาชีพ ครอบครัวเป็นเพียงบางส่วนของชีวิตผู้ชายเท่านั้น นอกจากนี้ เฮเกิลยังมองว่าผู้หญิงขาดความสามารถในเรื่องเหตุผลและมีพฤติกรรมอยู่บนพื้นฐานของความรู้สึกและความคิดเห็น” (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545: 7)

ลักษณะอารมณ์อ่อนไหวของผู้หญิงที่นวนิยายเรื่องนี้ได้ผลิตซ้ำจนเหมือนเป็นเรื่องธรรมชาติที่อยู่คู่กับผู้หญิงเสมอมา แคเห็นความหล่อของเตรณย์ เธอก็แทบจะละลายกลายเป็นน้ำ “หล่อ...ความหล่อของเธอ



แทบทำให้เธอละลายกลายเป็นน้ำ” (ชลันตี, 2560: 106) ตัวบทจัดวางให้ฝ่ายหญิงตั้งใจในรูปโฉมของผู้ชาย อีกทั้งความเปรียบดังกล่าวทำให้เห็นว่าผู้หญิงสูญเสียความมั่นคงมากถึงขนาดที่ละลายกลายเป็นน้ำ อารมณ์อ่อนไหวนี้สื่อภาพผู้หญิงกับความไม่มั่นคงทางอารมณ์นอกจากนี้ยังชวนเข้าใจผิดอีก ซึ่งตอกย้ำว่าทกรรมพิตาทิปไตยที่ว่าการนึกคิดของผู้หญิงอยู่ที่อารมณ์ความรู้สึก รวมถึงการที่ชาหวานทิ้งหวงเตร็ดเตร่ซึ่งที่ควรจะเข้าใจวัฒนธรรมในการสื่อสารของคนในประเทศอเมริกา

เรื่องราวที่เกิดขึ้นอันเป็นจุดพลิกผันสำคัญดำเนินไปตามโครงสร้างที่ตัวเอกชายเป็นผู้วางแผนในการเปลี่ยนแปลงชีวิตหญิงสาว เริ่มแรกจากการที่ฝ่ายหญิงขอให้เขาช่วยรักษาแม่ที่เป็นมะเร็ง แต่สิ่งที่เขาเสนอกลับมานั้นมีข้อแม้ “พี่จะช่วยหนู แต่พี่มีข้อแม้...” “พี่ต้องการให้หนูเป็นผู้บริจาคไข่และเป็นแม่อุ้มบุญให้พี่” (ชลันตี, 2560: 161) เขามั่นใจว่าเมื่อใช้ชีวิตคู่ด้วยกัน เธอจะยิ่งรักเขาด้วยความเต็มใจ ความมั่นใจของฝ่ายชายซึ่งที่สุดก็สัมฤทธิ์ผล เขาเปลี่ยนเธอให้เหลือมิติแค่ความเป็นทั้งเมียและแม่ของลูกได้ด้วยความยินดี แน่ใจว่าเธอไม่เคยรู้ว่านี่คือแผนการที่วางไว้แล้ว การแต่งงานกับเตร็ดเตร่เป็นหนทางลัดไปสู่การรักษาแม่ หากพิจารณาในเรื่องความสง่างามในสิ่งที่ชาหวานเลือกทางลัดนั้นก็คงไม่อาจกล่าวได้ว่างามหมดจด เพราะการแต่งงานไม่ใช่เจตจำนงอันแน่วแน่ของเธอตั้งแต่แรก อีกทั้งยังเป็นการพึ่งความช่วยเหลือจากฝ่ายชายซึ่งทำให้นวนิยาย ผู้หญิงชายไข่ แบบที่เธอเคยคิดจะพยายามช่วยแม่ด้วยตนเองโดยการเป็น “ผู้บริจาคไข่” ในตอนต้นต้องยุติลง

ภาพแห่งความยากลำบากที่เกิดกับตัวเอกหญิง ชาหวานต้องดิ้นรนทำงานหนัก หายใจเข้าออกเป็นเงินทองตลอดเวลา จนไม่มีเวลาสนใจสิ่งไร้สาระ อย่างศิลปะ วัฒนธรรม การพักผ่อนหย่อนใจ อาทิกิจการที่เธอไม่รู้จักชื่อของค็อกเทล ตลอดจนถึงอาหารที่ไม่เข้ากับท้องถิ่นในคราวที่ไปเบเวอร์ลีฮิลล์ ขณะที่ตัวเอกชายส่งค็อกเทลชื่อดังประจำเบเวอร์ลีฮิลล์ แต่ตัวเอกหญิงสั่งน้ำแร่เวียงซึ่งมีขายอยู่ทั่วไป ในแง่หนึ่งการไม่รู้จักรว่าอะไรคือของดีของถิ่นนี้และควรจะมีชิมรส ได้ทำให้ตัวเอกหญิงตกในสถานะของคนไม่มีความรู้ คือไม่รู้จักรของดีของท้องถิ่นที่ไปเยือน

ข้อน่าสังเกตแม้ว่าหลังจากชาหวานได้รู้จักเตร็ดเตร่และเขาออกค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้เสมอด้วยความยินดีและเต็มใจทุกครั้ง แต่ชาหวานมักจะคิดคำนวณเรื่องการใช้เงินอยู่เสมอ เมื่อถูกนำเสนอซ้ำๆ มากเข้าก็กลายเป็นเรื่องน่าระอา เกิดลักษณะเห็นแก่เงินและดูตระหนี่ถี่เหนียว ชาหวานประหยัดมิใช่เพราะห่วงกลัวเตร็ดเตร่จะหมดเนื้อหมดตัว แต่เธอนึกถึงตัวเธอเอง

การคิดหุยมหุยมเกินไปเกี่ยวกับการใช้จ่าย เมื่อชาหวานได้บัตรเครดิตวงเงินเดือนละพันเหรียญเป็นโบนัสจากเตร็ดเตร่ แต่เธอก็ยื่นมือขอเงินเป็นค่าแท็กซี่จากเขาอีก จนเขาเอ่ยว่า “งกเอ๊ย อะไรจะงกขนาดนี้ เกลือผุดอกตามแนวรูขุมขนแล้วชาหวาน” (ชลันตี, 2560: 327) “คำอาจมีความหมายแฝงเพิ่มจากความหมายตรง มักเป็นความหมายเกี่ยวกับความรู้สึก เช่น คำว่า ชี้เหนียว กับ ประหยัด หมายถึง ไม่ใช่จ่ายสุรุ่ยสุร่าย เป็นความหมายตรง แต่ความรู้สึกต่างกัน ประหยัดเป็นสิ่งดี แต่ชี้เหนียวเป็นสิ่งไม่ดี” (Supachai Tawichai, 2018:



104) พิจารณาคำว่า “งก” ความหมายแฝงที่ได้คือ งกเป็นสิ่งที่ไม่ดี คล้ายชี้เหนียวเป็นสิ่งที่ไม่ดี ภาพที่ดีเกิดกับผู้ให้คือฝ่ายชาย ตรงข้ามกับภาพไม่ดีอยู่ที่ฝ่ายหญิง

3. ภาพเสนอผู้หญิงที่ได้รับการยอมรับมีลักษณะโน้มเอียงไปในแนวจารีตค่อนข้างมาก

ตัวละครหญิงในนวนิยาย *ผู้หญิงชายไซ* ได้แก่ ซาหวาน (อีกชื่อหนึ่งที่ชาวอเมริกันเรียกเธอคือ “ชาร์ม²”) แม่ของซาหวาน เพตรา ลิซ่า เจ้าของร้านอาหารไทยและแม่ครัวอีกคนหนึ่ง แลน หลี่ (ผู้ดูแลผู้บริจาคไซ) และกลุ่มเพื่อน ๆ ในมหาวิทยาลัยโคลัมเบียที่ซาหวานศึกษาอยู่ซึ่งปกติแล้วเธอไม่ค่อยได้ใช้เวลาไปกับเพื่อนมากนักเพราะต้องทำงานหลังเลิกเรียนเสมอ โดยตัวละครหญิงทั้งหมดมีเพียงซาหวานคนเดียวที่ได้รับการยอมรับเนื่องจากมีลักษณะโน้มเอียงไปในแนวจารีตค่อนข้างมาก ซึ่งเป็นลักษณะที่โดดเด่นจากทุกตัวละครหญิงที่หมายปองพระเอกของเรื่อง

ภาพอันพึงปรารถนาของผู้หญิงในระบอบปิตาธิปไตย ตัวเอกหญิงได้รับความช่วยเหลือและโอกาสอันดีมากมายเพราะภาพเสนอของนางเอกมีลักษณะโน้มเอียงไปในแนวจารีต อาทิการไม่เปิดโอกาสไปไหนกับตัวละครชายเมื่อครั้งที่ทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟ รวมถึงอาการเขินอายอย่างล้นเกิน เมื่อตัวเอกชายรู้ว่าซาหวานยังไม่เคยมีแฟน ปฏิกริยาของซาหวานแสดงความใสซื่อไร้จริตจะก้านเป็นที่ถูกอกถูกใจฝ่ายชายยิ่งนัก

ลิซ่าเป็นจิตแพทย์และเคยเรียนหมอที่เดียวกับเตรีนย์ ความสัมพันธ์ของทั้งคู่เปิดกว้างเรื่องเสรีทางเพศในลักษณะที่เรียกว่า Friend with benefit³ ลิซ่าวาดฝันจะได้แต่งงานกับเตรีนย์ เมื่อซาหวานผู้มาทีหลังแต่ได้แต่งงานกับชายคนหนึ่งที่เธอหมายปองมาก่อนก็รู้สึกอิจฉา ถึงขนาดเล่าเรื่องสมัยเรียนที่เธอเคยนอนกับเตรีนย์ให้ซาหวานซึ่งปัจจุบันอยู่ในฐานะภรรยาเตรีนย์ฟัง

ปัจจัยที่ผลักดันให้ลิซ่ากลายเป็นผู้หญิงที่ไม่เป็นที่ต้องการคือการแสดงออกอย่างเสรีทางเพศ ซึ่งตรงข้ามกับซาหวานที่ไม่เคยมีสัมพันธ์ทางเพศ ตัวบทหลักให้พฤติกรรมรักนวลสงวนตัวของซาหวานเป็นพฤติกรรมที่ทำให้เธอเป็นผู้หญิงที่น่าปรารถนา “กุหลาบสีฟ้าแท้ๆ ไม่ได้ยอมสี หายากมาก... หายากเหมือนภรรยาของพี่คนนี่” (ชลันตี, 2560: 307) การเปรียบเทียบเธอเป็นกุหลาบสีฟ้าหายาก เท่ากับเป็นการบอกถึงการหาหญิงบริสุทธิ์ที่มีเคยผ่านชายใดมาก่อนนั้นยากยิ่ง การจัดวางตัวละครให้ผู้หญิงที่มีเสรีทางเพศตกอยู่ในสถานะไม่พึงปรารถนา “สิ่งเหล่านี้ก็คืออำนาจของปิตาธิปไตยที่ต้องการปราบเพศหญิงให้สงบเสงี่ยมเจียมตัวในเรื่องเพศเฉกที่เคยเป็นมาในอดีต” (เสนาะ เจริญพร, 2548: 226) ภาพแทนของวรรณกรรมในช่วงทศวรรษ 2530 ซึ่งปราบ

² Charm ในภาษาอังกฤษ แปลว่าเสน่ห์ ผู้เขียนบทความวิเคราะห์ว่าการตั้งชื่อสื่อความหมายมีเสน่ห์ให้ตัวเอกหญิงซึ่งยึดมั่นในกรอบจารีตที่ผู้หญิงต้องรักนวลสงวนตัว จึงเป็นการให้ค่าผู้หญิงที่ประพฤติโน้มเอียงไปในแนวจารีตค่อนข้างมากคือผู้หญิงที่มีเสน่ห์ ซึ่งเป็นการกดขี่แรงปรารถนาทางเพศของผู้หญิงเอาไว้ ซึ่งเป็นไปตามกรอบวิธีคิดของวาทกรรมปิตาธิปไตยให้คุณค่าแก่ผู้ชายเหนือกว่าผู้หญิง เพศชายจึงไม่ต้องมีลักษณะโน้มเอียงไปในแนวจารีต

³ Friend with benefit คือความสัมพันธ์ที่คบกันในฐานะเพื่อน แต่มีความสัมพันธ์ทางเพศรวมอยู่ด้วย ไม่มีการผูกมัดในฐานะคู่รัก ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเจอคนที่ใช่ต้องยอมปล่อยอีกฝ่ายไป



เพศหญิงให้อยู่ในร่องรอยของเพศวิถีแบบชายเป็นใหญ่ ผู้เขียนพบว่าแม่ปัจจุบันจะเข้าสู่ทศวรรษ 2560 แล้ว แต่ดูเหมือนการจัดวางที่ทางให้ตัวละครหญิงยังคงอยู่ภายใต้อำนาจของปิตาธิปไตยอย่างเหนียวแน่น

อีกประเด็นที่ผู้เขียนเห็นว่าควรชี้ให้เห็นการขับเคลื่อนปะทะกันระหว่างสถานะผู้ดีของทั้งสองคน ชาหวนแม่จะไม่มีงานอดิเรกแต่เหตุผลของการไม่เคยมีงานอดิเรกเนื่องจากเธอต้องทำงานหาเงินดูแลแม่ เมื่อมีงานอดิเรกอยู่ที่จะเลือกใช้เวลาว่างอย่างไร บทสนทนาสร้างภาพเธอเป็นตัวแทนของผู้ดีใหม่ และกำลังอยู่ในช่วงขาขึ้น ต่างจากเพตราซึ่งเป็นผู้ดีเก่าในช่วงขาลง

จะเห็นได้ว่า การจัดวางให้ชาหวนเปลี่ยนวิถีชีวิต(lifestyle) จากคนทำงานหามรุ่งหามค่ำเพื่อเลี้ยงชีพ กลายเป็นผู้หญิงที่มีเวลาว่างพอจะทำอะไรก็ได้ที่อยากทำแม้งานอดิเรกนั้นจะใช้เงินสูงมาก เช่น เรียนเปียโน ซี่มา ทั้งที่ปกติแล้วเธอมีได้สนใจในสิ่งเหล่านี้และมักจะคิดมากเรื่องการใช้เงินฟุ่มเฟือยกับสิ่งไร้สาระอยู่เสมอ แต่เลือกที่จะพูดว่าตั้งแต่แต่งงานก็ว่างมากจนน่าจะหางานอดิเรกทำก็เพื่อได้กลับไปโดยแสดงให้เห็นว่าบัดนี้เธออยู่ในจุดเดียวกับเพตรา แต่ที่เหนือชั้นกว่าคือทำให้เพตรารับรู้ว่างานอดิเรกมิใช่สาระสำคัญที่จะต้องมีย โดยการทำให้เป็นเรื่องขำขันว่า ไม่ต้องเรียนซี่มาด้วยเหตุผลเรื่องน้ำหนักแล้วก็หัวเราะขำ ซึ่งแสดงให้เห็นสติปัญญาของชาหวนซึ่งมีปฏิภาณไหวพริบสามารถจะตอบโต้เพตราได้อย่างเหนือชั้น เนื่องจากการทำให้งานอดิเรกกลายเป็นเรื่องตลกคือรูปแบบหนึ่งของการตอบโต้เพตราจากการถามหาเอา “สาระ” ของการมีงานอดิเรกเสียหัวเราะทำให้กลายเป็นเรื่องไม่สลักสำคัญไปในที่สุด

4. การสร้างภาพความพอใจของนางเอกต่อการเปลี่ยนสู่บทบาทความเป็น “เมีย” และ “แม่” มากล้นถึงขนาดยินดีที่จะละทิ้งการทำงานใช้ความรู้ที่เรียนมา

ยิ่งขยับเข้าใกล้ความเป็นแม่ ชาหวนก็ยิ่งมีความสุขมาก เหตุการณ์คราวที่ชาหวนตั้งครรภ์ได้รับการขยายข่าวอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งรูปแบบตัวอักษรในนวนิยายซึ่งใช้อักษรที่มีขนาดใหญ่กว่าปกติเพื่อบรรยายสถานะแห่งความสุขที่ชาหวนได้รับเมื่อตั้งครรภ์ มีหน้าขำยังรวมถึงคนต่างๆ รอบตัวและสิ่งแวดล้อมที่ตีรากับถูกจัดวาง ทั้งแม่สามีบินมาหาถึงอเมริกาและการซื้อบ้านหลังใหม่รับขวัญหลานตัวน้อยที่กำลังจะเกิด

ขณะคลอตลูกซึ่งเป็นช่วงเวลาแห่งความเป็นความตาย ภาพของชาหวนที่จู้ ๆ เกิดมีจิตวิญญาณความเป็นแม่ท่วมท้น ถึงขนาดเกิดห้วงแห่งความคิดคำนึงว่าหากระหว่างคลอตลูกเกิดมีอะไรผิดพลาดแล้วแพทย์เลือกระหว่างลูกหรือเธอ ขอให้เลือกลูกไว้ก่อน “ผู้หญิงทุกคนต้องการลูกของตัวเอง โดยบอกว่าผู้หญิงมี ‘สัญชาตญาณ’ ของความเป็นแม่ แต่ที่จริงไม่มี สัญชาตญาณที่ว่าเป็นเรื่องที่วัฒนธรรมสร้างขึ้น” (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545: 94) ความเชื่อที่ถูกสร้างขึ้นในนวนิยายว่าตัวเอกหญิงมีสัญชาตญาณของความเป็นแม่ ตลอดจนภาพแห่งความเจ็บปวดขณะคลอดนั้นเจ็บปวดอย่างที่สุด “ปวดอย่างไรสิ่งใดเปรียบ” (ชลันตี, 2560: 526) ดังที่เนื้อความอธิบายเปรียบเปรยไว้ แต่การคลอตลูกอันแสนเจ็บปวดนี้ในนวนิยายถูกทำให้เป็นภาพแห่งความน่าปลาบปลื้มในที่สุดเมื่อเห็นหน้าลูก “ความปิติยินดีในการคลอตลูกเป็นมายาคติของระบบชายเป็นใหญ่” (วารุณี



ภุริสินลธิ์, 2545: 94) หลังจากให้กำเนิดลูกสาวตัวน้อย ภาพของความสุขก็ยิ่งแจ่มชัด วันเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วระยะเวลาหกเดือนที่ผ่านมา เธอกลับรู้สึกเหมือนเพิ่งเมื่อวาน การจัดวางให้ผู้หญิงพบความสุขลึกล้ำเมื่อมีลูก ก็ตอกย้ำความสำคัญของคุณค่า “ความเป็นแม่” ซึ่งเป็นปัจจัยผูกมัดผู้หญิงไว้กับพื้นที่ของครอบครัว “ในสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ ฉากหลังที่สำคัญที่สุดคือการจัดวางบทบาทของผู้หญิงไว้ในฐานะเป็นแม่” (ไชยรัตน์ เจริญสินโหวาร, 2554: 306)

ข้อน่าสังเกตประการหนึ่งคือยิ่งซาหวนเคลื่อนไหวเข้าสู่บทบาทความเป็นแม่และเมียมากเพียงใด แม่ของซาหวนก็ขยับเข้าใกล้วิถีแห่งความตายมากเท่านั้น หลังจากแม่ของซาหวนเสียชีวิตไม่นานนัก ซาหวนก็มีความพยายามที่จะมีลูกและไม่นานเกินรอก็ได้ให้กำเนิดลูกน้อย แมื่อก่อนหน้านี้ตัวบทจะชี้ให้เห็นว่า การปรากฏตัวของนายแพทย์เตรณ์ยคือความหวังของซาหวนที่จะช่วยชีวิตแม่ของเธอเอาไว้ แต่จากการทำความเข้าใจความหมายในระดับลึกมีบางสิ่งมากกว่านั้น ตัวบทกำหนดให้แม่ของซาหวนต้องตาย ไม่ว่าจะเตรณ์ยหรือทีมแพทย์จะมีความเชี่ยวชาญในการรักษามากเพียงใด เมื่อแม่ของซาหวนเสียชีวิตแล้ว ซาหวนจึงเกิดใหม่ในอีกภพหนึ่งคือได้เป็นแม่คน เพื่อที่ซาหวนจะได้เป็นแม่และออกมาสร้างครอบครัวใหม่ที่มีเธอ สามิ และให้กำเนิดลูก หากแม่ของเธอยังอยู่ เธอยังจะยังมีชีวิตอยู่และไม่มีวันได้เป็นแม่โดยสมบูรณ์ ‘ขอบคุณนะคะ...ขอบคุณสำหรับการเปลี่ยนแปลง ขอบคุณที่นำเขาเข้ามาในชีวิต แทนที่แม่ละไม...คนสำคัญที่สูญเสียไป’ (ชลันตี, 2560: 514) เนื้อความข้างต้นเผยให้เห็นการเปลี่ยนผ่านสถานะจาก ‘ลูก’ สู่ความเป็น ‘แม่’ หากพิจารณาในระดับเนื้อความจะพบว่าเพราะเธอกำลังจะสูญเสียแม่(เป็นเหตุ) จึงได้พบกับสามิ(เป็นผล) แต่ความหมายระดับลึกเพราะมีสามิ(เป็นเหตุ) จึงสูญเสียแม่(เป็นผล) เพื่อตัวเธอจะก้าวข้ามพรมแดนจากความเป็นลูก เพราะเธอเปลี่ยนบทบาทสู่ความเป็นแม่ แทนที่แม่ละไม แม่จึงต้องตาย ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่าซาหวนไม่สามารถจะเป็นทั้งลูกและแม่ในเวลาเดียวกันได้ ไม่มีแม่แล้วจึงทำให้ลูกก้าวข้ามพรมแดนไปสู่ความเป็นแม่ที่สมบูรณ์

5. การลดทอนภาพอันพึงปรารถนาของผู้หญิงเก่งนอกบ้าน

ตัวละครเอกหญิงกับดึกีระดับเกียรติยศอันดับหนึ่งจากมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย มิได้ใช้ความรู้ที่เรียนมาทำงานที่คู่ควร ภาวะไม่ใช้บรรลประโยชน์จากปริญญาที่ส่งผลให้เกิดภาวะผู้ดียิ่งขึ้นไปอีก นั่นคือมีแต่ไม่ใช้ ใบปริญญาจึงเป็นแค่ของประดับ และเป็นประโยชน์ต่อตัวเอกชายที่ได้ครอบครองผู้หญิงที่มีภาพอันพึงปรารถนาอย่างยิ่ง ยืนยันความสำเร็จของวาทกรรมปีตาธิปไตยที่สามารถเก็บภรรยาไว้เอ้อย่างถึงเป็นความภูมิใจของตน

พระเอกของเรื่องนั้น มีพัฒนาการสู่ภาวะของความเป็นเอกเทศและยังมีความเป็นผู้นำ เมื่อเตรณ์ยโตขึ้น เขาเริ่มดำเนินชีวิตในแบบที่ผู้ใหญ่เรียกว่า “นอกคอก” เทรณ์ยมองว่าแม่ของตนไม่ต่างจากพวกเผด็จการ เทรณ์ยคาดการณ์ว่าอาการป่วยของแม่เป็นแค่การหลอกให้ตายใจล่อให้เขากลับประเทศไทย และดูเหมือน



อาการป่วยอาจไม่ใช่เรื่องจริงเช่นกัน ซึ่งเตรียมพอจะจับเท็จได้ จะเห็นได้ว่าตัวบทได้สร้างภาพพระเอกที่ฉลาดรู้เท่าทันเหตุการณ์และความเป็นไปต่างๆ ที่เกิดขึ้น

อาจมีผู้โต้แย้งว่าเป็นเพียงความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างแม่กับลูก หรือจำกัดอยู่ในอาณาบริเวณส่วนตัวเท่านั้น แต่ก็ปฏิเสธมิได้ว่าครอบครัวคือสถาบันสำคัญ ในกระบวนการหล่อหลอมทางสังคม ทว่าเหนือกว่านั้นคือตัวบทสร้างให้ผู้ชายคนนี้ได้เติบโตมาในลักษณะคิดได้ด้วยตนเองแม้แม่จะพยายามทำให้เขาคิดและทำอย่างที่แม่ต้องการ ต่างจากภาพแม่ของเตรียม แม่จะเป็น “ผู้หญิงเก่ง” ในด้านการทำงาน ก็ถูกคั่งค้างหรือลดทอนความสง่างามลงไป เมื่อแม่ของพระเอกได้นำพาตรรกะของการบริหารงานบุคคลากรจากพื้นที่สาธารณะมาใช้ในพื้นที่ในบ้าน จนก่อให้เกิดความทุกข์ใจแก่ชีวิตของลูก ประกอบกับความสำเร็จในหน้าที่การงานของแม่ของเตรียมถูกทำให้กลายเป็นการสูญเสียบุคคลในครอบครัว

กระบวนการทำให้ผู้หญิงเต็มใจที่จะทิ้งความก้าวหน้าในด้านอื่น ๆ สู่การเป็นแม่บ้านด้วยการประกอบสร้างเรื่องราวของการมีผู้ชายอยู่เคียงข้างให้เป็นยอดแห่งคืนวันอันแสนสุข หลังฝ่าฟันอุปสรรคชีวิตที่ต้องดิ้นรนโดยปราศจากผู้ชายเป็นเสาหลักของครอบครัว และโครงสร้างของตัวบทที่เข้าตอกย้ำการสวามิภักดิ์แม่ว่าเป็นสิ่งน่าปรารถนา นวนิยายเรื่องนี้แม้จะตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2560 ทว่าแนวคิดกลับย้อนไปสู่ยุคครึ่งหลังของศตวรรษที่ 19 ที่เชิดชูให้ภาพอันงดงามของผู้หญิงซึ่งกลายเป็นแม่บ้านอย่างเต็มเวลา

6. อุบายหรือแผนการหลอกล่อเพื่อพิชิตใจหญิงสาวในเรื่องถูกทำให้เป็นเรื่องน่าพอใจและประสบความสำเร็จของฝ่ายชาย

สิ่งที่นวนิยาย *ผู้หญิงชายไซ่* ประกอบสร้างขึ้นมา ได้เผยภาพความสำเร็จของฝ่ายชายใน 2 ระดับ คือ ระดับหน้าที่การงานและระดับครอบครัว ซึ่งความสำเร็จในหน้าที่การงานนั้นเห็นชัดเจน “ปัจจุบัน นายแพทย์จาคิตกวีนิชยากุลเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านผู้มีบุตรยาก ประจำหน่วยงานวิจัย Columbus Medical Research Institute แห่งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย⁴” (ชลันตี, 2560: 122) ภาพความสำเร็จในระดับครอบครัวเกิดจากอุบายหรือแผนการหลอกล่อเพื่อพิชิตใจหญิงสาวในเรื่อง จนที่สุดได้มาเป็นแม่ของลูก โดยที่ตลอดทั้งเรื่องชาหวนไม่เคยรู้เลยว่าข้อเสนอบริจาคไข่แลกเงินเพื่อรักษาแม่ที่เธอตอบตกลง ทำสัญญาและแต่งงานกับเขานั้นเป็นสิ่งที่เขาจงใจทำเพื่อวัตถุประสงค์ให้ได้ใจเธอมาครอง

เธอเชื่อมาตลอดว่าเขาแค่ต้องการไข่ของเธอและอุ้มบุญให้ลูกเขา จากนั้นทุกสิ่งจะจบ แล้วเธอกับเขาจะแยกจากกันไปตลอดกาล ที่สุดแล้วเป็นแค่การคิดไปเองและไม่รู้เท่าทันของเธอเองเท่านั้นว่าผู้ชายคนนี้มีจุดประสงค์ในการเปลี่ยนเธอให้เป็นภรรยาของเขาโดยสมบูรณ์ทั้งกายและใจ

อุบายหลอกล่อเพื่อพิชิตใจหญิงสาวในเรื่องถูกทำให้เป็นเรื่องน่าพอใจ นอกจากเงินค่ารักษาแม่แล้ว เธอมีเงินจับจ่ายใช้สอยได้ลองอะไรใหม่ ๆ สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากไม่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจาก

⁴ ผู้เขียนพิมพ์ตัวอักษรตัวเอียงตามต้นฉบับนวนิยาย



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”

ฝ่ายชาย นอกจากนี้เธอยังรู้สึกมีความสุขทางใจมากขึ้น บทบาทของเธอมิใช่แค่ความเป็นเมียและแม่ ซึ่ให้เห็นว่าทกรมปีตาธิปไตยในเรื่องในรูปแบบของความสุขที่ผู้หญิงยินดีจะได้รับจากผู้ชาย แม้ว่ามันจะเป็นแผนการที่ทำให้เธอต้องง้อเพราะตามผู้ชายไม่ทันในตอนแรกก็ตาม

มายาคติเกี่ยวกับคนไทยและจีนในอเมริกา

คนเอเชียในอเมริกาที่ปรากฏผ่านนวนิยาย *ผู้หญิงชายไซ* มีทั้งคนไทยและจีน “ชนกลุ่มน้อยต่างชาติพันธุ์ในนคร (urban ethnic minorities) ซึ่งหมายรวมถึงคนอื่น (others) เช่น ผู้อพยพที่ไม่ใช่ชาวยุโรปแต่อาศัยอยู่ในนครต่าง ๆ ของยุโรป คนที่พูดภาษาสเปนในสหรัฐอเมริกา ผู้อพยพที่อยู่ในเมืองอุตสาหกรรมในแอฟริกาและที่อื่น ๆ ผู้อพยพเหล่านี้ต้องเผชิญกับปัญหาเรื่องการปรับตัว” (นิตี ภาวครพันธุ์, 2558: 58) ตัวละครในนวนิยาย *ผู้หญิงชายไซ* ที่ถือว่าเป็นชนกลุ่มน้อยต่างชาติพันธุ์ในนคร เธอได้รับโอกาสทางการศึกษาอันเป็นผลจากระบบโครงสร้างสังคมของอเมริกาที่มอบให้เด็กที่ถือสัญชาติอเมริกัน แต่ในอีกแง่หนึ่งเธอก็มีวิถีคล้ายชนกลุ่มน้อยๆ นอกจากต้องดิ้นรนหาเงินแล้วยังพูดภาษาไทยและนิยมความเป็นไทยในอเมริกา มีลักษณะผสมผสานเป็นทั้งชนกลุ่มน้อยต่างชาติพันธุ์และเป็นทั้งคนอเมริกันไปพร้อม ๆ กัน

ผู้หญิงชายไซ นำเสนอภาพเชิงอุดมคติของคนไทยในฐานะเป็นชาติที่มีสติปัญญา กตัญญูแบบไทย ถึงพร้อมด้วยความอดุสาหะ ทั้งเดรัจฉานและชาหวนล้วนแต่เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ ฝ่ายหญิงซึมซับความเป็นไทยจากการปลูกฝังอบรมสั่งสอน ละไมหรือแม่ของชาหวน หลายเหตุการณ์ได้แสดงให้เห็นว่าเขามีความรู้ ความคิดฉลาดรู้เท่าทันคนและมีความสามารถในการทำงานอันเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัว ดำรงตนเป็นผู้นำหรือช่างทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ภาพเชิงอุดมคตินี้สอดคล้องกับแนวทางปีตาธิปไตยอันเป็นคุณค่าความหมายในนวนิยายที่ผลิตซ้ำบทบาทของเพศสถานะ (gender role)

ภาพเสนอคนจีนในอเมริกา ตัวละครชาวจีนนามว่า “เพ้ง” (พ่อของชาหวน)มาจากเฉิงตู ลอบเข้าอเมริกาด้วยการลัดเลาะผ่านชายแดนมาเรื่อย ตัวคนเดียว เพ้งไม่มีพ่อแม่ สถานะของเขาผิดกฎหมาย เช่นเดียวกับละไม(แม่ของชาหวน) “เธอรับรู้ได้ว่าเพ้งรักเธอ และความดีของเพ้งทำให้เธอรักเขา เขาคือเสาหลักของชีวิต ละไมไม่เคยคาดคิดถึงวันที่เพ้งจากไป สิ่งเดียวที่เธอมองเห็นคือเธอและเพ้งมีลูก มีครอบครัวที่สมบูรณ์” (ชลันตี, 2560: 30) ภาพจำสุดท้ายที่เรื่องเล่านี้ให้ไว้คือเพ้งเป็นคนดี แม้จะเริ่มจากคนตัวเปล่าไร้ต้นทุนติดตัว แต่เขาคือพ่อและสามีที่ดี เป็นที่พึ่งของครอบครัว แม้จะตายก็ไม่เคยตายไปจากใจของภรรยา กล่าวได้ว่าสำหรับคนธรรมดาเป็นชีวิตที่ประสบความสำเร็จเกินกว่าจะนึกฝัน

หากนั่นคือภาพของคนไทยและจีนในอเมริกาซึ่งประสบความสำเร็จในอเมริกาจากที่นวนิยายเรื่องนี้เชิดชูให้คุณค่าดังกล่าว หากภาพของคนไทยในประเทศไทยไม่ ความย้อนแย้งที่ถูกนำเสนอคือเมืองไทยเป็นประเทศที่ไม่ค่อยอยู่ เต็มไปด้วยผู้คนเอารัดเอาเปรียบ “เดินไปโบกมือเรียกรถแท็กซี่ไป โดนปฏิเสธซ้ำแล้วซ้ำเล่า” (ชลันตี, 2560: 474)



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”

ในฐานะที่นวนิยายเป็นหนึ่งในประติมากรรมทางวัฒนธรรม ซึ่งย่อมต้องสัมพันธ์กับคติความเชื่อที่ไหลเวียนอยู่ในสังคม “การสื่อความหมายด้วยคติความเชื่อทางวัฒนธรรมซึ่งถูกกลบเกลื่อนให้เป็นที่รับรู้เสมือนว่าเป็นธรรมชาติ” (นพพร ประชากุล, 2552: 268) “มายาคติมิได้กำเนิดจากอากาศธาตุ แต่เป็นผลผลิตทางสังคมและวัฒนธรรมของคนกลุ่มหนึ่ง ชนชั้นหนึ่ง หรือหลายกลุ่ม หลายชนชั้น มายาคติสัมพันธ์กับการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมอย่างแน่นแฟ้นในฐานะเป็นบริบททางประวัติศาสตร์ที่กำหนดการดำรงอยู่ของมัน ดังที่ บาร์ตส์ แกลงว่า สิ่งที่บันดาลให้ความเป็นจริงเปลี่ยนสภาพเป็นวาทะก็คือ ประวัติศาสตร์ของมนุษย์ ประวัติศาสตร์เท่านั้นที่บ่งการการอุบัติขึ้นและดับสูญของภาษาแห่งมายาคติ ไม่ว่าจะเก่าหรือใหม่ มายาคติมีที่ไปที่ไปในกระแสความเปลี่ยนแปลงของมนุษย์เสมอ มันเป็นวาทะที่ประวัติศาสตร์คัดเลือกไว้ และไม่มีมายาคติใดผุดขึ้นมาได้เองจาก ‘ธรรมชาติ’ ของสรรพสิ่ง” (นพพร ประชากุล, 2552: 272 - 273) “สิ่งที่โรลิ่งด์ บาร์ตส์ กระทำใน มายาคติ ก็คือความพยายามที่จะจับให้ได้ไล่ให้ทัน “ความเชื่ออันพรางตา” (นพพร ประชากุล, 2552: 279) นวนิยายจึงจำลองเอาค่านิยมทางวัฒนธรรมเอาไว้ในโลกของนวนิยาย ศัพท์เฉพาะในแวดวงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับคติความเชื่อที่พรางตาไว้จนดูเสมือนเป็นธรรมชาติ ในบทความนี้เรียกว่า *มายาคติ*

ผู้ประพันธ์นำเสนอภาพชีวิตคนไทยและจีนอเมริกันที่อาจต่างไปจากภาพลักษณ์ที่คนอเมริกันสร้างให้คนไทย มายาคติเกี่ยวกับคนไทยและจีนในอเมริกาถูกประกอบสร้างให้สามารถสร้างชีวิตที่ดีขึ้นได้เมื่อมาอยู่ในประเทศอเมริกา คนไทยสามารถประสบความสำเร็จในสังคมแถวหน้าของอเมริกา ในแง่หนึ่งคุณสมบัติของทั้งคู่คือการสร้างภาพแทนคนไทยที่ประสบความสำเร็จและมีความสุขได้ในสังคมอเมริกาได้นั้นมีคุณสมบัติอย่างไร อันเป็นลักษณะปัจเจกบุคคลในแง่บวก ซึ่งนวนิยายเรื่องนี้สามารถถูกวิเคราะห์ได้ว่าเป็นการสร้างวาทกรรมที่กลับว่าความล้มเหลวของคนไทยและจีนในอเมริกามีได้เป็นผลจากระบบโครงสร้างทางสังคมอัน อยุติธรรม แต่เป็นผลจากวิถีปัจเจกบุคคลเอง

ภาพเชิงลบของคนไทยที่ประกอบอาชีพทำร้านอาหารอย่างไม่ถูกสุขลักษณะและเห็นแก่ได้ ต้องพบกับความล้มเหลว และ “เพตรา” ผู้ดีเก่า ลูกนักธุรกิจผู้มีชื่อเสียงในวงสังคมแต่ดื้อรั้นเอาแต่ใจ มีกิริยามารยาทไม่น่าดู ไม่นิยมในความเป็นไทยและต้องผิดหวังในรัก ความหมายเชิงลึกที่เธอต้องผิดหวังพบกับความทุกข์เพราะไม่มีใจเป็นไทยตามขนบอนุรักษ์นิยม ต่างจากภาพเชิงบวกที่ให้แก่นคนไทยที่มีการศึกษาและเป็นคนชั้นล่างอย่าง “ซาหวน” ได้เลื่อนสถานะสู่ความเป็นผู้ดีใหม่ ได้แต่งงานกับสามีคนไทยซึ่งเป็นสุติแพทย์ชั้นนำในอเมริกา พบกับความสุขสมหวังจึงเป็นเสมือนรางวัลที่มอบให้หญิงสาวผู้ดำเนินชีวิตตามกรอบอนุรักษ์นิยม รักในความเป็นไทย ตลอดจนคุณลักษณะที่ดีต่างๆ ไม่ว่าจะจะเป็นความกตัญญูกตเวที ความขยันหมั่นเพียร ฯลฯ

อีกทั้งเพตราชอบอาหารฝรั่ง ผู้หญิงที่แม่เป็นคนไทยแต่หัวใจเป็นฝรั่ง ภาพแทนของผู้หญิงที่ไม่ปฏิบัติตัวตามวิถีไทยนิยม ภาพลักษณ์แง่ลบที่เกิดขึ้นกับเพตราและการที่เธอต้องประสบความสำเร็จในความรักก็เพราะนวนิยายต้องการชี้แนะและปลูกฝังแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นไทยที่ดูน่ารัก มีเสน่ห์ มีความกตัญญู มี



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”

สติปัญญาไม่แพ้ชาติใดในโลก ซึ่งก็เป็นอีกมายาคติหนึ่ง การที่คนไทยประสบความสำเร็จในอเมริกา เติบโตตามรอยพ่อ ชาหวานรับจากแม่ ต่อย้ายบทบาทของเพศสถานะชัดเจน

การยกย่องให้คนไทยที่เห็นคุณค่าความเป็นไทยประสบความสำเร็จ เป็นความพยายามที่จะเชิดชูความเป็นไทย และเสนอว่าความยากจน หาได้เป็นผลมาจากความอยู่ดีธรรมหรืออคติทางเชื้อชาติในสังคม และหากคนไทยคนอื่น ๆ ต้องการจะประสบความสำเร็จในชีวิต ก็ควรจะศึกษาวิธีการอบรมสั่งสอนลูกของคนไทย(พ่อ-ลูกชาย), (แม่-ลูกสาว) เดินตามรอยเพศสถานะของความเป็นชายและความเป็นหญิงตามวาทกรรมปิตาธิปไตย จึงจะประสบความสำเร็จ

ความเป็นเอเชียที่ถูกนำเสนอและให้ค่า ผ่านการเลี้ยงลูกแบบไทย ชาหวานแม้จะโตที่อเมริกาแต่แม่ก็เลี้ยงดูแบบคนไทย ชื่อนำสังเกตอีกประการหนึ่งคือการหลอมรวมความเป็นจีนและไทยอยู่ในตัวชาหวาน ทั้งโดยเผ่าพันธุ์ที่กำเนิด พ่อเป็นคนจีนรูปงาม เธอชอบกินอาหารไทยและจีน ถูกเลี้ยงแบบคนไทย ภาพแห่งความสำเร็จและความสุขที่ชาหวานได้รับคือการได้เป็นเมียและแม่โดยสมบูรณ์กับผู้ชายที่เธอรักและเลือกเธอเป็นคู่ชีวิต คือภาพอันหอมหวานของนวนิยายรักตรามาโรแมนซ์ที่สร้างมายาคติเกี่ยวกับคุณสมบัติและคุณลักษณะที่ชาหวานมี อันจะนำไปสู่ผลตอบแทนหรือรางวัลที่เธอพึงได้ ต่างจากเพตรา แม่จะมีชาติตระกูลร่ำรวยและอยู่ในวงสังคมนักธุรกิจที่มีชื่อเสียง และเรียนจบจากประเทศอังกฤษ ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นเมืองผู้ดี แต่กลับไม่มีคุณสมบัติของผู้ดี

ท้ายที่สุดแล้วเป็นอีกมายาคติหนึ่งของคนไทยที่ไปเรียนและทำงานที่อเมริกา โดยตัวบทเลือกที่จะไม่ให้น้ำหนักความสำคัญกับคนไทยที่จ้องแสวงหาผลประโยชน์ แต่ตลอดทั้งเรื่องภาพที่แจ่มชัดและถูกเน้นย้ำเสมอคือชาหวานได้ทุนเรียนตั้นจบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยโคลัมเบียซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเป็นอย่างดี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระบบโครงสร้างอันยุติธรรมของอเมริกาที่ลดช่องว่างทางการศึกษาด้วยการสนับสนุนให้ทุนเรียน ทำให้ชาหวานมีการศึกษาที่ดีในวันนี้และส่งผลให้มีคุณสมบัติที่ดีในเรื่องการศึกษา

บทสรุปส่งท้าย

ภาพแห่งความสุขและความสำเร็จที่เกิดขึ้นใน *ผู้หญิงชายไช่* มีส่วนเสริมสร้างมายาคติที่ว่าคนไทยและจีนเมื่อไปแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นจนถึงขั้นประสบความสำเร็จและมีความสุข ส่วนหนึ่งเพราะโครงสร้างสังคมในอเมริกาช่วยให้ประสบความสำเร็จ มายาคติเกี่ยวกับคนไทยและจีนในอเมริกาอันเป็นส่วนหนึ่งของมายาคติของคนเอเชีย ถูกประกอบสร้างให้สามารถสร้างชีวิตที่ดีขึ้นได้เมื่อมาอยู่ในประเทศอเมริกา คนไทยสามารถประสบความสำเร็จในสังคมแถวหน้าของอเมริกา และคนจีนสามารถเลี้ยงดูภรรยาคนไทยในอเมริกาได้เป็นอย่างดี ในแง่หนึ่งได้สร้างวาทกรรมตีกลับว่าความล้มเหลวของคนไทยและจีนในอเมริกามีได้เป็นผลจากระบบโครงสร้างทางสังคมอันอยู่ดีธรรมแต่เป็นผลจากวิถีปัจเจกบุคคลเอง มายาคติเกี่ยวกับคนไทยและจีนในอเมริกาถูกประกอบสร้างให้สามารถสร้างชีวิตที่ดีขึ้นได้เมื่อมาอยู่ในประเทศอเมริกาก็เป็น “การเลือกฉายภาพที่ดี” โดย



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”

ละเลยมิได้เอ่ยถึงระบบโครงสร้างสังคมอันอยู่ดิฐธรรมในอเมริกา แม้ตัวเอกหญิงจะเป็นผู้หญิงเก่ง ขยันขันแข็ง กล้าและเป็นตัวของตัวเอง แต่ท้ายที่สุดแล้วตัวบทกลับให้คุณค่ากับเธอในมิติของการเป็นเมียและแม่ที่ดีเท่านั้นเอง ชาวานเลือกที่จะเป็นเมียและแม่เพื่อรักษาสิ่งอันล้ำค่าที่สุดสำหรับผู้หญิงในสายตาของสังคม(ปิตาธิปไตย) นั่นคือครอบครัวที่อบอุ่น ดำรงชีวิตพร้อมด้วยสามีที่รักและดูแลเธอ ขณะเดียวกันก็บั่นทอนภาพผู้หญิงก้าวหน้าซึ่งไม่ใช่ประโยชน์จากสิ่งทีเรียนมาเพื่อประกอบอาชีพการงานตามชนบผู้หญิงก้าวหน้า หากมองให้กว้างถึงสังคมอเมริกันตามความเป็นจริงนอกตัวบทในนวนิยายแล้วจะพบ โครงสร้างสังคมอันอยู่ดิฐธรรม(unfair social structure) อยู่ด้วยเช่นกัน แต่นวนิยายคือผลผลิตของการเลือกสร้างภาพบางอย่างให้สังคมนั้นจึงหยิบยกโครงสร้างสังคมอยู่ดิฐธรรมในอเมริกาเสริมให้เกิดคุณสมบัติด้านบวกของคนทีประสบความสำเร็จ เชิดชูประเทศอเมริกาและนวนิยายเรื่องนี้ต้องการยกย่องความเป็นไทยและวาทกรรมปิตาธิปไตยไม่ว่าผู้ประพันธ์จะเจตนาหรือไม่ ผลทีเกิดขึ้นคือการผลิตซ้ำการให้คุณค่าชายเหนือผู้หญิง ชีวชนให้เห็นแนวคิดที่ฝังใน ผู้หญิงชายใช้ ผลิตซ้ำวาทกรรมปิตาธิปไตยและมายาคติดังกล่าวในการสร้างภาพแห่งความสุข

เอกสารอ้างอิง

ชลันตี. (2560). ผู้หญิงชายใช้. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอสการ. (2554). วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณะ และความเป็นอื่น. กรุงเทพฯ: วิชาษา.

นพพร ประชากุล. (2552) [2544]. คำนำเสนอบทแปลในมายาคติ. ใน เนวนิจ สิริผาติวิรัตน์, เสนาะ เจริญพร และไอลดา อรุณวงศ์ (บรรณาธิการ), *ยอกอักษร ย้อนความคิด เล่ม 2*. (น.265-285). กรุงเทพฯ: อ่าน.

_____. (2552) [2548]. คำนำเสนอในผู้หญิงกับสังคมในวรรณกรรมไทยยุคทองสบู่. ใน เนวนิจ สิริผาติวิรัตน์, เสนาะ เจริญพร และไอลดา อรุณวงศ์ (บรรณาธิการ), *ยอกอักษร ย้อนความคิด เล่ม 2*. (น.301-311). กรุงเทพฯ: อ่าน.

นิติ ภาวครพันธ์. (2558). *ขวนถก ขาดิและขาดิพันธ์*. กรุงเทพฯ: สยามปริทัศน์.

ประชา สุวีรานนท์. (2542). *แล่นือ เลือหนัง : บทวิจารณ์ภาพยนต์แนวลัทธิศาสตร์โครงสร้าง*. กรุงเทพฯ: มติชน.

วารุณี ภูริสินสิทธิ. (2545). *ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ: คบไฟ.

ศุภชัย ต๊ะวิชัย. (2018). *อรรถศาสตร์สังเคราะห์: พัฒนาการของตำรา ว่าด้วยความหมายในภาษาไทย*.

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 10(2), 145-184.

เสนาะ เจริญพร. (2548). *ผู้หญิงกับสังคมในวรรณกรรมไทยยุคทองสบู่*. กรุงเทพฯ: มติชน.